

Penge- og kapitalmarked

Penge- og kapitalmarkedet

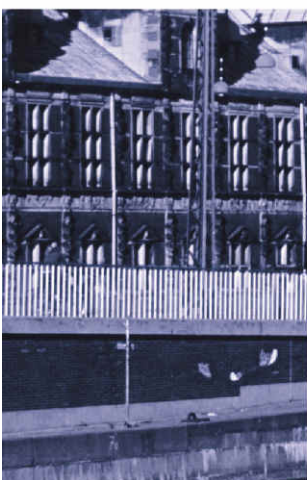
Rente og kursudvikling

Værdipapirer

Penge- og realkreditinstitutter

Andre finansielle formidlere

Forsikrings- og pensionskasser

Penge og kapitalmarkedet

Formidling af kapital

Et kapitalmarked er et marked, hvor der handles med finansielle produkter såsom aktier, obligationer og kredit. Markedet gør det muligt at formidle kapital fra personer med opsparingsoverskud til personer med opsparingsunderskud. På den måde kan den enkelte tidsmæssigt adskille investeringer og forbrug i forhold til indtjeningen.

En velfungerende betalingsmekanisme

Pengemarkedets formål er at sikre en velfungerende betalingsmekanisme, så en handel uden større omkostninger og besvær kan blive afsluttet med en betaling. Pengemarkedet vedrører derfor den likviditet, der bruges til betalingsformidling ved økonomiske transaktioner. Der er ingen skarp grænse mellem penge- og kapitalmarkedet.

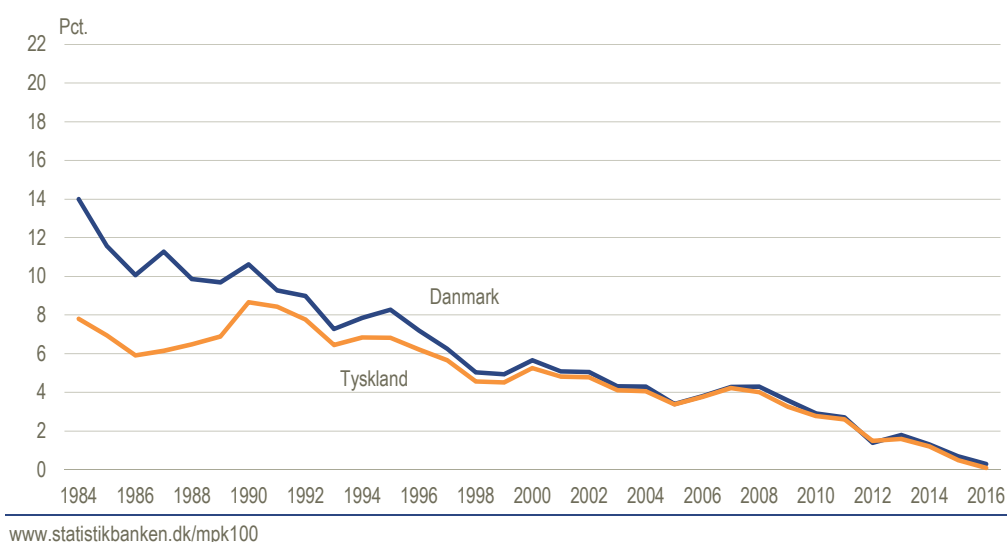
Rente og kursudvikling

Øget internationalisering

Siden begyndelsen af 1980'erne er der sket en markant udvikling på de danske finansielle markeder i retning af deregulering, internationalisering og øget konkurrence. Danske borgere kan uden større vanskeligheder eller omkostninger investere i eller optage lån fra udlandet.

Den frie kapitalbevægelighed har sammen med fastkurspolitikken bl.a. betydet en udligning af priserne (renterne) på de finansielle produkter imellem landene. I 1980 var forskellen mellem den danske og tyske lange obligationsrente 10,6 procentpoint. Denne forskel er faldet frem til starten af 1990'erne, hvorefter de to renter har udviklet sig parallelt. I 2016 var renten (den lange rente) på den danske statsobligation 0,3 pct., mens den tyske statsobligation var på 0,1 pct.

Figur 1 Renten på ti-årige statsobligationer

Den lange rente var oppe på 21 pct. i 1982

Renten på en finansiel fordring udtrykker långivers kompensation for at stille kapital til rådighed. Man sondrer mellem korte og lange renter, dvs. renter på hhv. kortfristede og langfristede fordringer. Som indikator for den korte rente kan pengeinstitutternes 3-måneders CIBOR-rente benyttes, hvor renten på 10-årige statsobligationer ofte bruges som indikator for den lange rente.

Den korte rente kan påvirkes centralt. Nationalbanken kan regulere mængde og pris på likviditeten i forhold til pengeinstitutterne. Den rente, pengeinstitutterne får og betaler til Nationalbanken, påvirker de rentesatser, der fastsættes i forhold til kunderne. Den lange rente dækker i høj grad over markedsbestemte faktorer, først og fremmest inflationsforventninger og risikoforventninger. Disse faktorer får mere indflydelse på renteutmålingen, desto længere løbetid fordringen har. Den lange rente vil normalt være højere end den korte rente.

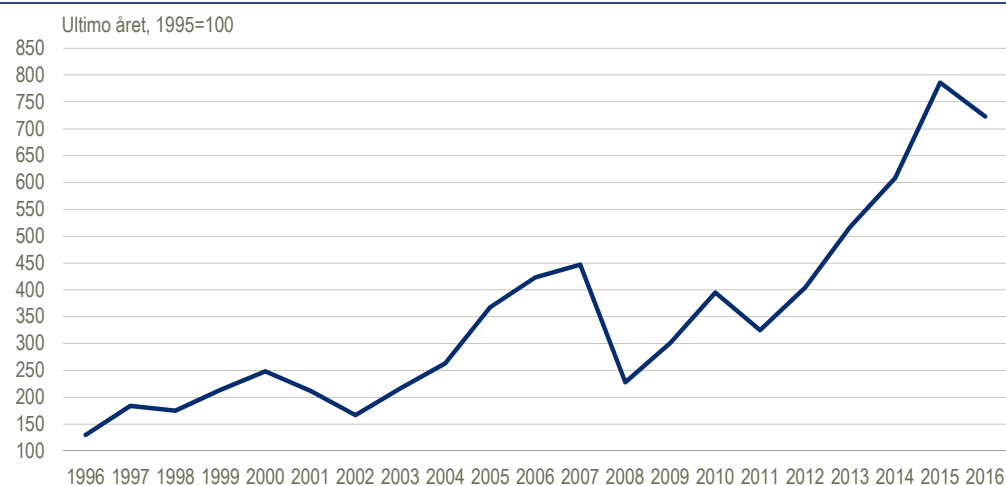
I 1982 var den lange rente helt oppe på 21 pct. pr. år. En del af forklaringen var høje inflationsforventninger.

Aktien et risikofyldt placeringsobjekt

En aktie er et ejerandelsbevis i en virksomhed. Værdien af aktien afhænger først og fremmest af forventningerne til virksomhedens fremtidige indtjening. Da der er knyttet stor usikkerhed til den fremtidige indtjening, kan aktieinvesteringer give anledning til såvel store tab som store gevinster. Aktiekursen afspejler – ud over specifikke forventninger til den pågældende virksomhed – også mere generelle forventninger til branchen og til økonomien som helhed.

Små ændringer i markedsinformationerne kan skabe betydelige fluktuationer på markedet. Det danske aktiemarked for noterede virksomheder er ikke så stort som obligationsmarkedet. Det afspejler den danske erhvervsstruktur, som er karakteriseret af mange små og mellemstore virksomheder, hvor der ikke på samme måde som i udlandet er tradition for at gå på aktiemarkedet for at få finansieret sit kapitalbehov. I 2016 var 140 selskaber noteret på Fondsbørsen.

Figur 2 OMXC, totalindeks for samtlige noterede aktier opgjort til markedsværdi

www.statistikbanken.dk/mpk13

Som indikator for udviklingen på aktiemarkedet bruges forskellige indeks. De mest almindelige er totalindekset, OMXC, der angiver markedsværdien af samtlige noterede aktier, og OMXC20 CAP, der er et vægtet markedsværdiindeks for de 20 største og mest handlede aktier.

Der har været en tendens til stigende kurser, som har afspejlet udviklingen på de internationale markeder. Udbredte kursfald på aktiemarkederne kan dog observeres i de danske aktieindeks. Særligt i 2008 er der sket markante kursfald som følge af den finansielle krise, der startede i efteråret 2008, og senest i 2011 har den europæiske gældskrise medvirket til kursfald. Siden 2012 har aktiemarkederne indhentet det tabte fra de omtalte kriser.

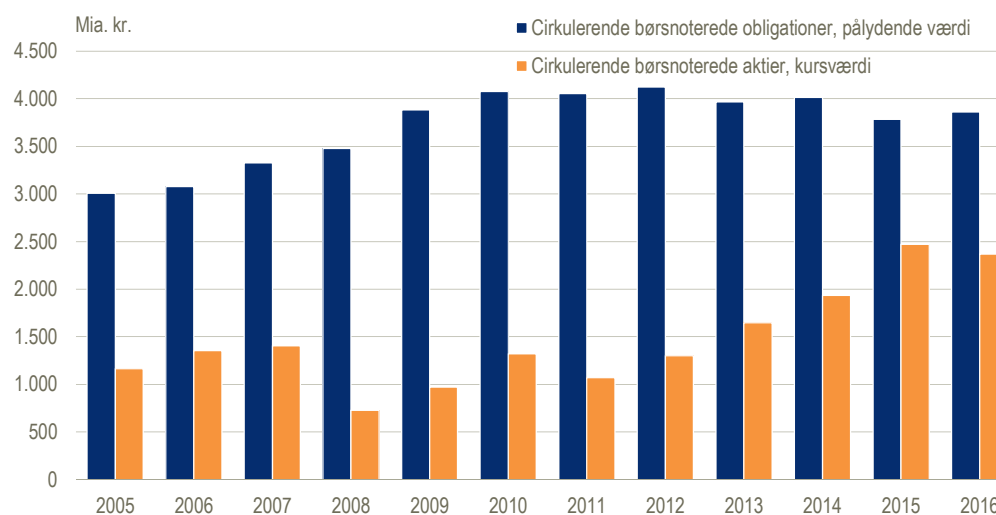
Værdipapirer

Den danske realkreditobligation er internationalt enestående

Obligationer er let omsættelige standardiserede gældsbeviser med lav risiko og fast afdragsprofil. Det danske obligationsmarked var før introduktionen af euroen blandt de største i Europa¹. Det er domineret af statsobligationer og realkreditobligationer. Realkreditobligationer er obligationer med sikkerhed i fast ejendom med lang løbetid (op til 30 år).

De danske realkreditobligationer og deres rolle i boligfinansieringen er enestående for det danske marked. Den relativt høje grad af sikkerhed skyldes ud over sikkerhedsstillelsen i fast ejendom de tilknyttede betingelser til realkreditinstitutternes låneudmåling vedrørende lånegrænser, løbetid og opbygning af reservefonde. Ultimo 2016 var ca. 23 pct. af den samlede obligationsmasse ejet af udenlandske investorer. Der har i de senere år været en stigende udenlandsk interesse for investering i realkreditobligationer. Således lå 22 pct. af disse på udenlandske hænder ultimo 2016, hvor det kun var omkring 5 pct. i 1996.

Figur 3 Den cirkulerende aktie- og obligationsmasse på Københavns Fondsbørs

www.statistikbanken.dk/dnvpdks

¹ Efter indførelsen af euroen 1. januar 1999 er eurolandenes markeder ikke længere regionalt opdelt, men udgør et samlet marked.

Penge- og realkreditinstitutter

Nationalbanken handler på valutamarkedet for at stabilisere kronkursen

Kronekursen afhænger af udbud og efterspørgsel efter valuta. Efterspørgslen efter fremmedvaluta øges ved importbetalinger og kapitaleksport (fx ved indlændinges køb af udenlandske værdipapirer eller ved indlændinges investeringer i udlandet). Omvendt vil eksportbetalinger og kapitalimport øge efterspørgslen efter kroner. I tilfælde af en mere efterspørgsel efter fremmedvaluta presses prisen på denne op, og kronkursen falder.

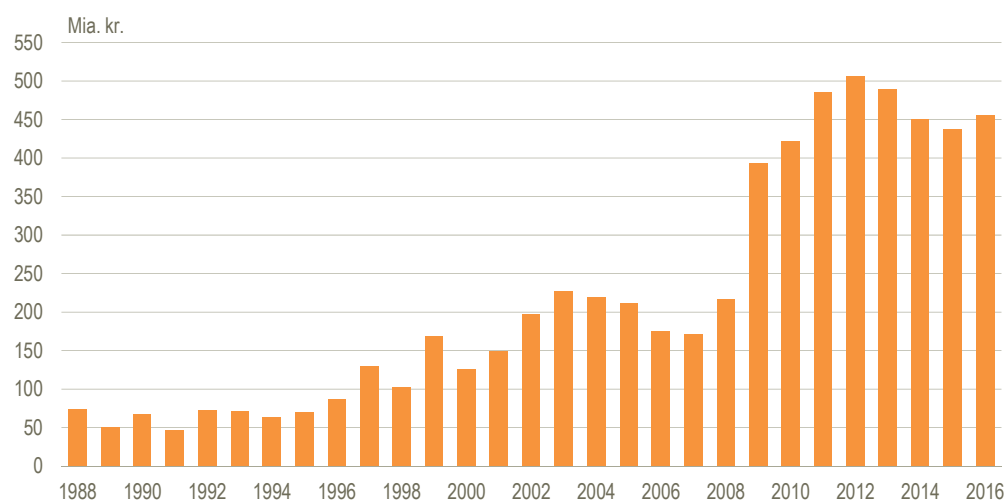
Nationalbanken handler på valutamarkedet med henblik på at stabilisere kronens kurs gennem køb og salg af valuta mod kroner. Det primære formål med valutareserven er således at give Nationalbanken mulighed for at anvende intervention som et instrument til at holde en stabil valutakurs mellem kronen og euroen. Køb af kroner vil således trække i retning af en styrkelse af kronen, mens salg af kroner, dvs. køb af valuta, trækker i retning af en svækkelse af kronen.

Størrelsen af den danske valutareserve er siden begyndelsen af 1990'erne og frem til 2003 steget meget. Det er udtryk for, at Nationalbanken i den forløbne periode har været nødt til netto at opkøbe valuta for at holde kronkursen nede. I perioden 2003 – 2008 faldt valutareserven en smule.

Markant stigning i valutareserven i de senere år

I de senere år er der sket en markant stigning i valutareserven, fordi renteforskellen i Danmark og i Euroområdet har gjort, at de udenlandske investorer har investeret mere i danske værdipapirer. Dette er sket, da renterne de senere år generelt er faldet, og derfor har en lille renteforskel givet enorm efterspørgsel. For at holde kronkursen nede har Nationalbanken derfor været nødt til at opkøbe udenlandsk valuta.

Figur 4 Valutareserven

Kilde: Danmarks Nationalbank.

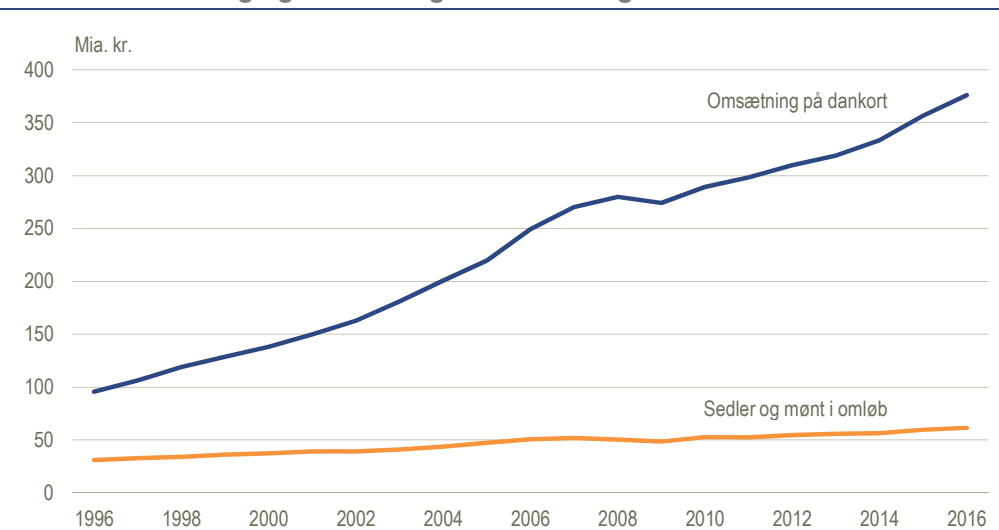
Danmark i valutakurssamarbejdet ERM II

Fra 1. januar 1999 har Danmark deltaget i et valutakurssamarbejde med Den Europæiske Centralbank, som er en frivillig ordning for EU-lande, der ikke deltager i Den Økonomiske Monetære Union. I aftalen, der betegnes ERM II (Exchange Rate Mechanism II), deltager desuden Litauen. Samarbejdet skal sikre, at valutakurserne holder sig inden for det tilladte valutabånd på +/- 15 pct. i forhold til centralkursen. Danmark har aftalt et snævrere bånd på +/- 2,25 pct. i forhold til centralkursen. I tilfælde af ekstraordinært pres på kronen kan Danmark ud over at sælge ud af sin egen valutareserve også trække på en interventionskredit/euro-konto i Den Europæiske Centralbank. Valutakurssamarbejdet er således med til at sikre kronkursen i forhold til de europæiske valutaer og euroen, men ikke over for andre vigtige valutaer som fx. amerikanske dollar og yen.

Penges funktion som betalingsmiddel

Pengenes funktion som betalingsmiddel er i dag udelukkende baseret på tillid. Hvis en sælger skal modtage penge som betaling for sit produkt, må han kunne stole på, at andre ligeledes vil modtage pengene som betaling. I tilfælde af høj inflation vil pengenes værdi som betalingsmiddel falde.

Figur 5 Dankortomsætning og beholdningen af sedler og mønt

Tabel 321 og 323

Frem til 1931 var det muligt at indløse værdien af sine sedler og mønter til guld i Nationalbanken. Selvom guldindløseligheden derefter blev afskaffet, eksisterede gulfodssystemet formelt stadig helt frem til 1971. Det betød, at Nationalbanken var forpligtet til at opretholde en beholdning af guld svarende til værdien af sedler og mønter i omløb. I dag er penge stadig fordringer på Nationalbanken, men nu blot uden dækning af Nationalbankens guldbeholdning.

Vanskeligt at vurdere pengemængden

Det bliver stadigt sværere at vurdere mængden af den likviditet, der er til rådighed i samfundet. Brugen af dankort har betydet, at kontoformer, der er knyttet til et dankort, hermed er blevet lige så likvide som sedler og mønter. Samtidigt kan der til dankortet knyttes visse kreditfaciliteter, ligesom udenlandske pengeinstitutter kan stille kredit til rådighed for de danske borgere. Danmarks position som en lille åben økonomi med frie kapitalbevægelser gør, at pengemængden ikke længere har samme betydning som pengepolitisk måltal som tidligere.

Bank-, realkredit- og forsikringsvirksomhed stadig klart adskilte brancher

Siden begyndelsen af 1980'erne er der sket en overlapning af forretningsområderne i den finansielle sektor. Man kan eksempelvis i dag få tilbudt pensionsopsparingsordninger af sin bank, der ligger tæt op ad de ordninger, som livsforsikringselskaberne kan tilbyde. Det er dog stadig ikke tilladt at drive bank-, realkredit- eller forsikringsvirksomhed i samme selskab.

Ny lovgivning gjorde det muligt at etablere holdingselskaber og tværgående ejerskab blandt de finansielle selskaber indbyrdes. Et realkreditinstitut kan derfor godt eje en bank og omvendt. Som resultat er der foretaget en række fusioner og koncerndannelser på kapitalmarkedet.

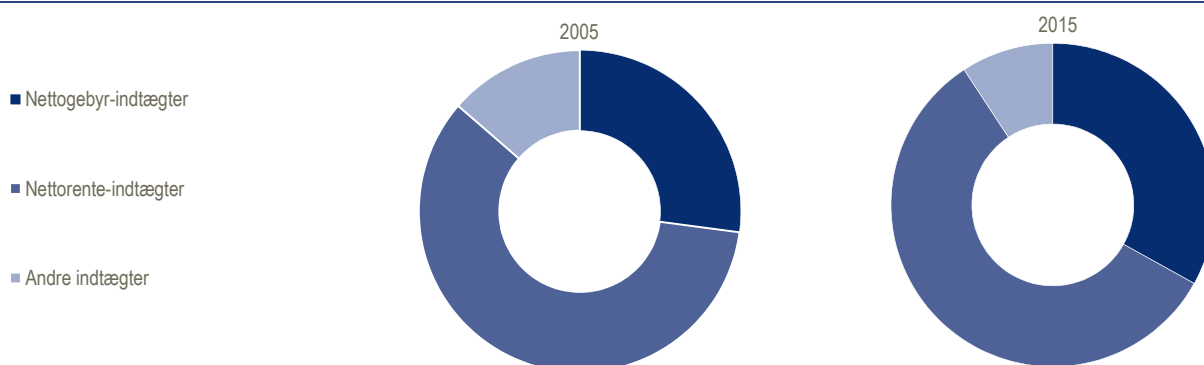
Få store pengeinstitutter og mange små

Pengeinstitutsektoren varetager funktioner i forbindelse med betalings- og kreditformidling, omsætning af værdipapirer samt dertil hørende serviceydelser. På trods af de senere års fusioner blandt de større pengeinstitutter eksisterer der stadig et stort antal mindre pengeinstitutter. Der er registreret 80 virksomheder ultimo 2015, hvoraf de to største dækker 70 pct. af balancesummen i branchen.

Der er ofte fokus på udlånsaktiviteten i pengeinstitutsektoren, da den er meget konjunkturfølsom og kan tolkes som indikator for væksten bl.a. i forbrug og investeringer. Rentemarginalen, dvs. forskellen mellem udlåns- og indlånsrente, tiltrækker også opmærksomhed. En betydelig del af bankernes indtjening ligger imidlertid på gebyrindtægter.

Figur 6

Pengeinstitutternes indtjening fordelt efter art

www.statistikbanken.dk/mpk39

Realkreditinstitutternes låneaktivitet afhængig af renteændringer

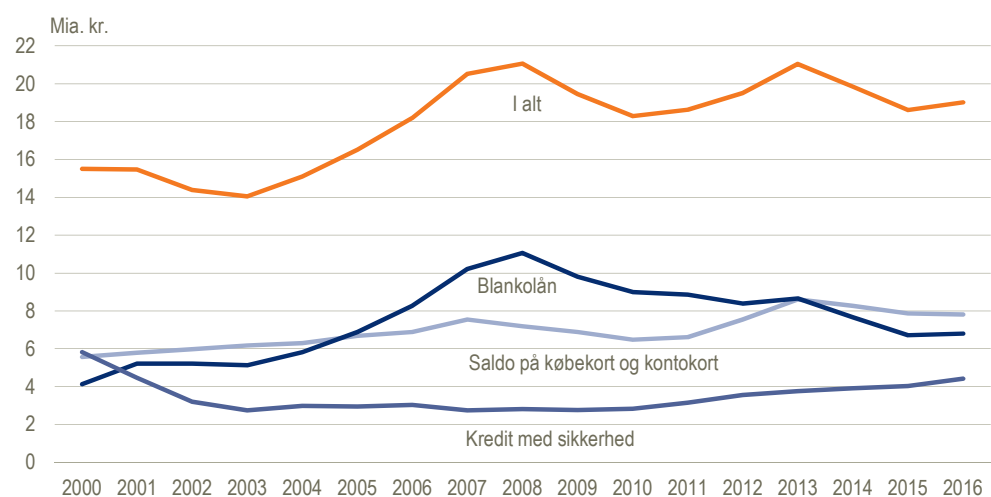
Realkreditinstitutter er eneberettigede til at drive realkreditinstitutvirksomhed her i landet. Med realkreditvirksomhed menes lån mod registreret pant i fast ejendom på grundlag af udstedelse af realkreditobligationer. Der er i dag syv aktører på markedet. Låneaktiviteten påvirkes især af renteutviklingen. Fluktuationer op eller ned resulterer i konverteringsbølger, hvor låntager søger at omlægge sine lån til bedre vilkår.

Andre finansielle formidlere

Forbrugerkredit

Via finansieringsselskaber ydes der kredit til de danske forbrugere uden om banker og realkreditinstitutioner. Den samlede forbrugerkredit steg markant frem mod finanskrisens begyndelse i 2008. I en 5-årig periode steg forbrugerkreditte med 50 pct. fra 14 mia. kr. ved udgangen af 2003 til 21 mia. kr. ved udgangen af 2008. Stigningen var hovedsageligt drevet af danskernes brug af blankolån, som er lån uden sikkerhed. Siden finanskrisen har udviklingen på blankolån været faldende. I perioden fra 2011 til 2013 er den samlede forbrugerkredit steget igen. Det skyldes primært et øget træk på købe- og kontokort, der omfatter alle former for udlån, hvor der er tilknyttet et købe- eller kontokort med eller uden sikkerhedsstillelse. En stor del af faldet i 2014 og 2015 i den samlede forbrugerkredit skyldes ændringer i antallet af virksomheder i branchen for forbrugerkredit. I 2016 steg den samlede forbrugerkredit og udgjorde 19 mia. kr. ved udgangen af året.

Figur 7 Forbrugerkredit delt op på typer, ultimo året

www.statistikbanken.dk/mpk30

Kraftig ekspansion i investeringsforeninger

En investeringsforening er en forening, der placerer midler, som den har modtaget som indskud fra sine medlemmer. Medlemmerne er ofte småsparere, men kan også være livsforsikringselskaber, pensionskasser og fonde. Fordelen ved at optræde i fællesskab er sparede administrationsomkostninger og bedre mulighed for risikospredning. Investeringsforeninger er i de senere år ekspanderet kraftigt. Den samlede balancesum udgjorde 845 mia. kr. ved udgangen af 2015 mod 290 mia. kr. ultimo 2002.

Forsikrings- og pensionskasser

Mere privat opsparing i forsikringselskaber og pensionskasser

Der skelnes mellem skadesforsikring samt livs- og pensionsforsikring. De forskellige forsikringsformer må ikke drives i samme virksomhed, men kan godt bindes sammen via tværgående ejerskab. Det er særligt livs- og pensionsforsikringsområdet, der er vokset de senere år. Udviklingen af arbejdsmarkedspensioner og forskellige former for skattebegunstigelser i forbindelse med pensionsindbetalinger har betydet, at en stadig større del af den private opsparing forvaltes af pensionskasserne og livsforsikringselskaberne, som herved er blevet vigtige aktører på de finansielle markeder.

Tabel 304 Børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser. 2016

Kursværdi, ultimo året	Ikke-finansielle selskaber			Finansielle selskaber	Udenlandske selskaber	I alt
	Industri	Transport, post og tele	Øvrige selskaber			
Ejere ¹						
	mia. kr.					
I alt	858,2	112,5	1 005,7	1 686,5	58,6	3 721,6
Ikke-finansielle selskaber	135,5	13,0	271,3	145,4	2,9	568,1
Finansielle selskaber	37,4	12,8	84,8	285,9	33,7	454,6
Forsikringselskaber og pensionskasser	17,8	3,6	30,9	458,1	2,8	513,2
Offentlig forvaltning og service	56,6	0,0	19,2	27,7	0,6	104,1
Husholdninger ²	109,9	10,5	117,7	515,4	16,6	770,1
Non-profit institutioner, rettet mod husholdninger	2,4	0,4	6,8	28,0	1,0	38,6
Uoplyst	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
Udlandet	498,5	72,3	475,1	225,9	1,0	1 272,7

¹ Ved ejere forstås kontohavere i Værdipapircentralen. ² Husholdninger består af personligt ejede firmaer, lønmodtagere, pensionister, mv.

Kilde: Nationalbanken
Nye tal offentliggøres februar 2018
www.statistikbanken.dk/dnvpdks

Tabel 305 Aktieindeks ved årets udgang

OMXC-indeks	2015	2016
Ultimo	ultimo 1995=100	
Aktier i alt	786	723
Energi	74	70
Materialer	227	392
Industri	411	485
Forbrugsgoder	117	119
Konsumtvarer	201	176
Sundhedspleje	3 113	2 342
Finans	499	544
It	1 297	1 286
Telekommunikation	111	117
Forsyning	122	125

Kilde: Københavns Fondsbørs
Nye tal offentliggøres januar 2018
www.statistikbanken.dk/mpk13

Tabel 306 Sektorfordeling af den cirkulerende obligationsmasse. 2016

Pålydende værdi ultimo året	Statsobligationer mv.		Realkreditobligationer mv. ¹		Andre obligationer ²		I alt
	mio. kr.						
I alt	610 209	3 066 510	155 748	3 832 467			
Ikke-finansielle selskaber	3 898	97 356	10 705	111 959			
Finansielle selskaber	83 219	1 572 197	81 811	1 737 227			
Monetære, finansielle institutioner	35 978	1 038 749	49 599	1 124 326			
Andre finansielle formidlere	47 241	533 448	32 212	612 901			
Forsikringsselskaber og pensionskasser	266 440	610 053	18 040	894 533			
Offentlig forvaltning og service	63 225	57 084	8 647	128 956			
Statslig forvaltning og service	63 554	14 213	2 749	80 516			
Kommunal forvaltning og service	-340	41 635	5 861	47 156			
Sociale kasser og fonde	5	819	30	854			
Husholdninger	1 087	33 817	9 254	44 158			
Non-profit institutioner, rettet mod husholdninger	483	16 640	870	17 993			
Uoplyst	65	70	9	144			
Udlandet	191 792	679 293	26 412	897 497			

¹ Realkreditobligationer samt obligationer udstedt af andre obligationsudstedende institutter.

Kilde: Nationalbanken

² Kommuneobligationer, skibskreditfondsobligationer, erhvervsobligationer, udenlandske obligationer og CMO- obligationer.

Nye tal offentliggøres februar 2018

www.statistikbanken.dk/dnvpdk5

Tabel 307 Den finansielle sektor, hovedtal

	2014			2015		
	Balance	Virksomheder	Ansatte	Balance	Virksomheder	Ansatte
	mia. kr.	antal		mia. kr.	antal	
I alt	12 411	328	62 174	12 017	318	60 600
Pengeinstitutter	4 049	84	37 851	3 614	80	37 193
Realkreditinstitutter	3 718	7	4 380	3 647	7	4 160
Danmarks Skibskreditfond	69	1	62	65	1	67
Fondsmæglerselskaber	2	41	541	3	39	538
Investerings- og specialforeninger	770	49	...	843	51	...
Investeringsforvaltningsselskaber (store) ¹	0,6	4	128	0,6	4	134
Investeringsforvaltningsselskaber (små) ¹	1,2	10	217	1,3	11	209
Skadesforsikringsselskaber	206	75	13 533	202	71	13 234
Livsforsikringsselskaber	2 013	19	3 314	2 074	18	3 055
Tværgående pensionskasser	646	16	210	672	15	215
Firmapensionskasser	59	19	27	60	18	28
ATP, LD, AES og SP	877	3	1 911	835	3	1 767

¹ Investeringsforvaltningsselskaber; store – tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed. Små – ikke tilladelse til at udøve værdipapirhandelsvirksomhed.

Kilde: Finanstilsynet

www.statistikbanken.dk/mpk55

Tabel 308 Danmarks Nationalbanks resultatopgørelse og balance

	2015	2016
	mio. kr.	
Resultatopgørelse		
Nettorenteindtægter	1 877	-51
Kursreguleringer	2 129	3 724
Udbytte og avancer af anlægsaktier	263	957
Andre indtægter	5	4
Omkostninger inkl. afskrivninger	-678	-706
Årets resultat	3 595	3 928
Balance		
Aktiver i alt	481 687	497 940
Guldbeholdning	15 490	17 491
Fordring på Den Internationale Valutafond (SDR)	19 601	16 655
Fordringer på udlandet	405 502	424 894
Udlån	3 502	3 530
Obligationer og aktier	33 689	33 110
Andre aktiver	3 903	2 260
Passiver i alt	481 687	497 940
Seddelomløb	64 215	64 913
Møntomløb	5 951	6 010
Tildelte særlige trækingsrettigheder (SDR)	14 507	14 512
Forpligtelser over for udlandet	3 084	3 004
Indlån	160 930	217 481
Andre passiver	3 872	6 581
Staten	158 244	111 772
Egenkapital	70 884	73 667

Kilde: Danmarks Nationalbank
 Nye tal offentliggøres marts 2018
www.statistikbanken.dk/mpk38

Tabel 309 Danmarks Nationalbanks diskonto

Diskonto		Diskonto		Diskonto	
		pct.			
1995		17. marts	3,50	7. juni	4,00
8. marts	6,00	28. april	3,75	2008	
6. juli	5,75	9. juni	4,25	4. juli	4,25
3. august	5,50	1. september	4,50	8. oktober	4,50
25. august	5,00	6. oktober	4,75	7. november	4,00
9. november	4,75	2001		5. december	3,50
15. december	4,25	14. maj	4,50	2009	
1996		31. august	4,25	16. januar	2,75
25. januar	4,00	18. september	3,75	6. marts	2,00
7. marts	3,75	9. november	3,25	3. april	1,75
19. april	3,25	2002		11. maj	1,40
1997		6. december	2,75	8. juni	1,20
10. oktober	3,50	2003		14. august	1,10
1998		7. marts	2,50	28. august	1,00
6. maj	4,00	6. juni	2,00	2010	
29. maj	3,75	2005		15. januar	0,75
21. september	4,25	2. december	2,25	2011	
5. november	4,00	2006		7. april	1,00
4. december	3,50	3. marts	2,50	8. juli	1,25
1999		9. juni	2,75	4. november	1,00
4. februar	3,25	4. august	3,00	9. december	0,75
9. april	2,75	6. oktober	3,25	2012	
5. november	3,00	8. december	3,50	1. juni	0,25
2000		2007		6. juli	0,00
4. februar	3,25	9. marts	3,75		

Kilde: Danmarks Nationalbank
www.statistikbanken.dk/dnrentm

Tabel 310 Pengeinstitutternes resultatopgørelse og balance

Ultimo året	2014	2015
Antal pengeinstitutter	84	80
Antal ansatte, ultimo året	37 851	37 193
	— mio. kr. —	
Resultatopgørelse		
+Renteindtægter	72 899	59 800
+Renteudgifter	25 577	15 327
Renteindtægter, netto	47 322	44 473
+Udbytte af aktier mv. og andre kapitalandele	2 914	1 454
+Gebyrer og provisionsindtægter	29 302	31 714
+Afgivne gebyrer og provisionsindtægter	6 036	6 219
Rente- og gebyrindtægter, netto	73 502	71 422
+Kursstigning på værdipapirer og valuta	-2 295	2 567
+Andre ordinære indtægter	7 958	3 092
Resultat af finansielle poster	79 165	77 081
+Udgifter til personale og administration	46 942	46 119
+Afskrivninger på materielle og immaterielle aktiver	13 093	7 220
+Andre driftsudgifter	1 209	1 112
+Afskrivninger og hensættelser på debitorer (netto)	12 468	5 608
+Kursstigning på kapitalinteresser	10 773	11 333
Resultat af ordinær drift	16 227	28 355
+Ekstraordinære indtægter (netto)	0	0
Resultat før skat	16 227	28 354
+Skat	2 160	4 477
Årets resultat	14 067	23 877
Balance		
Aktiver i alt	4 014 610	3 577 950
Tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	428 775	303 453
Udlån	1 651 838	1 640 305
Obligationer mv.	1 039 317	823 273
Aktier mv.	26 579	41 850
Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	158 923	161 873
Immaterielle aktiver	15 371	11 662
Materielle aktiver	14 923	12 121
Andre aktiver	678 882	583 413
Passiver i alt	4 014 610	3 577 950
Gæld til kreditinstitutter mv.	648 097	475 846
Indlån	1 794 846	1 669 587
Udstedte obligationer mv.	336 877	378 441
Andre passiver, periodeafgrænsningsposter	850 517	662 065
Hensættelser til omkostninger	12 610	58 813
Efterstillede kapitalindskud	67 004	12 122
Egenkapital	304 659	319 969

Anm.: Ekskl. grønlandske banker.

Kilde: Finanstilsynet
www.statistikbanken.dk/mpk39

Tabel 311 Pengeinstitutters indenlandske indlån og udlån. 2016

	Indlån	Udlån ¹
	— mio. kr. —	
I alt	1 559 443	1 231 275
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	21 796	68 903
Råstofindvinding	2 719	828
Fremstillingsvirksomhed	33 091	53 453
El-, gas- og fjernvarmeforsyning	8 505	14 832
Vandforsyning; kloakvæsen og affaldshåndtering	4 573	2 532
Bygge- og anlægsvirksomhed	24 571	22 388
Engroshandel og detailhandel	37 813	63 172
Transport og godshåndtering	15 236	17 475
Hoteller og restauranter	4 829	7 091
Information og kommunikation	19 596	7 098
Pengeinstitut og finansvirksomhed, forsikring	350 061	335 372
Fast ejendom	71 536	107 048
Liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser	64 483	39 475
Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester	14 807	22 974
Offentlig administration, forsvar og politi	10 120	34 575
Undervisning	7 576	2 745
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	18 410	8 127
Kultur, forlystelser og sport	6 407	2 854
Andre serviceydelser	30 479	5 716
Varer og tjenester til eget brug samt private med ansat medhjælp	182	712
Internationale organisationer og interesseorganisationer	336	1
Lønmodtagere, pensionister, mv.	812 318	413 899
Uoplyst	1	5

¹ Skyld ultimo året.Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal offentliggøres februar 2018

Tabel 312 Pengeinstitutternes særlige indlånsformer

Ultimo året	2014	2015	Ændring i pct. i forhold til året før
	— mio. kr. —		pct.
I alt særlige indlånsformer	208 348	210 640	1,1
Indekskonti	5 643	4 737	-16,1
Kapitalpensionskonti	70 069	70 175	0,2
Børneopsparingskonti	14 213	14 008	-1,4
Selvponseringskonti	1 374	1 293	-5,9
Investeringsfondskonti	1	1	-33,2
Etableringskonti	831	827	-0,5
Boligopsparings-kontrakter	359	297	-17,3
Ratepensionskonti	108 667	111 258	2,4
Uddannelsesopsparing	41	32	-22,0
Gevinstopsparingskonti	7 125	7 940	11,4
Konjunktur-udligningskonti	25	72	190,3

Kilde: Finanstilsynet
www.statistikbanken.dk/mpk43

Tabel 313 Realkreditinstitutterne

	2014	2015
Antal institutter	7	7
	----- mio. kr. -----	
Resultatopgørelse		
+ Renteindtægter	93 677	86 939
– Renteudgifter	71 418	63 252
Renteindtægter, netto	22 259	23 686
+ Gebyrer og provisioner mv.	-2 012	-2 275
Rente- og gebyrindtægter, netto	20 247	21 411
– Udgifter til personale, administration mv.	4 835	4 965
– Afskrivninger og hensættelser	4 905	4 023
+ Kursstigning	-1 120	2 063
+ Andre ordinære indtægter	63	105
Ordinært driftsresultat	9 450	14 591
+ Ekstraordinære indtægter (netto)	...	...
– Skat	2 307	3 098
Årets resultat	7 143	11 493
Balance		
Aktiver i alt	3 718 335	3 647 170
Tilgodehavende hos kreditinstitutter mv.	782 927	733 881
Udlån	2 634 958	2 651 581
Obligationer og aktier, mv.	240 600	205 751
Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	31 709	36 406
Immaterielle aktiver	3 037	220
Materielle aktiver	649	516
Andre aktiver	24 455	18 815
Passiver i alt	3 718 335	3 647 170
Gæld til kreditinstitutter	698 974	665 453
Udstedte obligationer mv.	2 739 584	2 719 582
Andre passiver, periodeafgrænsningsposter	94 066	67 804
Hensættelser til omkostninger	723	620
Efterstillede kapitalindskud	16 505	12 907
Egenkapital	168 483	180 804

Kilde: Finanstilsynet

www.statistikbanken.dk/mpk47

Tabel 314 Større finansieringsselskaber, factoring og anden udlån

	Tilgang i alt		Status	
	2014	2015	Ult. 2014	Ult. 2015
	mio. kr.			
Factoring	37 667	26 196	7 416	7 395
Anden udlån	13 617	15 324	40 078	42 261

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber
www.statistikbanken.dk/mpk57

Tabel 315 Større finansieringsselskaber, leasing

	2014	2015
	mio. kr.	
Aktiviteter i årets løb		
I alt	17 251	20 439
Industriudstyr	2 918	3 689
Edb- og kontorudstyr	1 271	1 035
Lastvogne og varevogne	6 240	7 804
Personvogne	4 064	5 532
Skibe, fly, jernbanemateriel	14	20
Bygninger	1 142	795
Andet	1 602	1 563
Status ultimo året	39 324	42 259

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber
www.statistikbanken.dk/mpk31

Tabel 316

Livsforsikringselskaber

	2014	2015
Antal selskaber	19	18
Resultatopgørelse	----- mio. kr. -----	
A: Forsikringsvirksomheden		
+ Præmieindtægter for egen regning	108 414	115 836
+ Overført investeringsafkast	166 080	44 923
Indtægt af forsikringsvirksomheden	274 494	160 759
-Forsikringsydelse for egen regning	105 875	97 313
-Forøgelse af livsforsikringshensættelser	156 588	55 228
-Administrationsudgifter	4 457	4 155
-Ændring i bonusudjævningshensættelser	4 847	1 668
+ Resultat af syge- og ulykkesforsikring	374	- 857
Resultat af forsikringsvirksomheden	3 101	1 538
B: Investeringsvirksomheden		
+ Samlet investeringsresultat	192 238	51 218
-Skat på pensionsafkast	26 159	6 295
-Overført investeringsafkast til livs- og pensionsordninger	159 695	42 928
-Overført investeringsafkast til syge- og ulykkesforsikringer	4 377	1 023
Investeringsresultat	2 007	972
C: Samlet virksomhed		
+ Resultat af primær drift	5 108	2 510
+ Øvrige ordinære indtægter, netto	1 030	1 185
+ Ekstraordinære indtægter, netto	0	0
-Skatter	1 700	1 690
Årets nettoresultat	4 438	2 006
D: Forøgelse af egenkapital		
+ Årets nettoresultat	4 438	2 006
-Udbytte mv.	837	898
Egenkapitalforøgelse, i alt	3 601	1 108
Balance		
Aktiver i alt	2 013 190	2 074 072
A: Investeringsaktiver		
Grunde og bygninger	3 645	3 406
Obligationer	515 704	514 934
Kapitalandele	439 242	445 986
Udlån	176 819	152 354
Øvrige	15 214	4 888
B: Øvrige aktiver	862 566	952 504
Passiver i alt	2 013 190	2 074 072
Egenkapital	61 121	59 116
Hensættelser	1 656 191	1 717 696
Øvrige passiver	295 878	297 260

Kilde: Finanstilsynet

www.statistikbanken.dk/mpk50 og mpk51

Tabel 317 Skadesforsikringsselskaber

	2014	2015
Antal selskaber	75	71
Resultatopgørelse	----- mio kr -----	
A: Forsikringsvirksomheden		
+Præmieindtægter for egen regning	61 932	61 254
+Forsikringsteknisk rente for egen regning	108	-31
Indtægt af forsikringsvirksomheden	62 040	61 223
-Erstatningsudgifter for egen regning	43 410	43 880
-Administrationsudgifter	10 936	10 972
-Andre forsikringsmæssige poster	505	449
Resultat af forsikringsvirksomheden	7 189	5 922
B: Investeringsvirksomheden		
+Resultat af investeringsvirksomheden	6 786	3 338
C: Samlet virksomhed		
Resultat af primær drift	13 975	9 260
+Øvrige ordinære indtægter, netto	-546	-303
+Ekstraordinære indtægter, netto	960	583
-Skatter	2 174	1 387
Årets nettoresultat	12 215	8 152
D: Forøgelse af egenkapitalen		
Årets nettoresultat	12 215	8 152
+Balanceposteringer	3 126	2 353
+Kapitaltilførsler	30	40
Tilgang i alt	15 371	10 545
-Udbytte mv	4 082	1 478
Egenkapitalforøgelse, i alt	11 289	9 067
Balance		
Aktiver i alt	205 619	202 144
A: Investeringsaktiver		
Grunde og bygninger	5 503	10 210
Obligationer	109 830	35 679
Kapitalandele	57 778	43 572
Udlån	2 260	84 419
Øvrige	678	0
B: Øvrige aktiver	29 570	28 264
Passiver i alt	205 619	202 144
Egenkapital	80 374	74 634
Hensættelser	104 153	105 041
Øvrige passiver	21 092	22 469

Kilde: Finanstilsynet

www.statistikbanken.dk/mpk52 og mpk53

Tabel 318 Skadesforsikring fordelt efter branche

	Præmier		Erstatninger	
	2014	2015	2014	2015
	mio. kr.			
I alt	67 525	67 229	46 906	48 199
Erhvervsforsikring i alt	17 027	16 481	11 657	12 540
Arbejdsskadeforsikring	2 994	2 964	1 275	1 479
Bygningsforsikring	6 161	6 147	4 719	4 451
Løsøreforsikring mv.	2 912	2 760	1 793	3 312
Erhvervsansvarsforsikring	2 377	2 314	2 104	1 565
Sø- og transportforsikring	1 174	1 079	874	775
Luffartsforsikring	0	25	-3	-1
Anden erhvervsforsikring	1 407	1 192	895	959
Privatforsikring i alt	16 378	16 303	11 835	11 610
Familieforsikring	5 407	5 425	4 064	3 772
Grundejerforsikring	7 166	7 083	5 247	5 315
Fritidshusforsikring	912	910	604	563
Ejerskifteforsikring	295	317	281	278
Anden privatforsikring	2 598	2 568	1 638	1 682
Personulykkesforsikring i alt	12 390	12 653	8 812	10 265
Sundhedsforsikring	1 484	1 557	1 139	1 270
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	10 756	10 970	7 565	8 933
Erhvervsudygtighedsforsikring	150	126	108	62
Motorkøretøjsforsikring i alt	19 310	19 146	13 407	12 448
Ansvar	6 585	6 164	5 374	4 099
Kasko	12 725	12 982	8 033	8 349
Kredit- og kautionsforsikring	402	417	78	-239
Turistassistance- og retshjælpsforsikring	1 151	1 292	768	1 046
Direkte forretning i alt	66 658	66 292	46 557	47 670
Indirekte forretning i alt	867	937	349	528

Anm.: Præmier og erstatninger er angivet med reserveregulerede bruttobeløb. Indirekte forretning er den modtagne gen-forsikring, som det enkelte forsikringsselskab har overtaget fra andre forsikringsselskaber.

Kilde: Finanstilsynet
www.statistikbanken.dk/mpk54

Tabel 319 Pensionskasser

	Tværgående pensionskasser		Firmapensionskasser	
	2014	2015	2014	2015
Antal medlemmer	757 816	790 780	13 765	13 330
Erhvervsaktive medlemmer	611 702	637 724	3 293	2 988
Pensionerede medlemmer	123 644	130 283	7 832	7 807
Pensionerede ægtefæller	14 595	15 024	1 952	1 926
Børn, der oppebærer børnepension	7 875	7 749	688	609
	mio. kr.			
Løbende årlig pension i alt	10 379	15 503	...	...
Pension til medlemmer	9 322	13 867	...	...
Pension til ægtefæller	903	1 367	...	...
Pension til børn	154	269	...	...
Diverse indtægter				
Medlemsbidrag	20 276	20 735	356	258
Heraf ekstraordinære bidrag	1 519	1 675	72	15
Renteindtægter og udbytte	13 043	12 555	1 693	1 235
Diverse udgifter¹				
Pensioner	19 297	14 159	1 703	1 663
Udtrædelsesgodtgørelser	1 450	1 190	72	15
Aktiver i alt	646 091	671 570	59 433	59 821
Statsobligationer ¹	18 543	13 292	9 916	7 849
Andre obligationer ¹	5 792	5 172	17 622	17 198
Realkreditobligationer mv. ¹	73 589	65 990	11 687	14 302
Likvide beholdninger	6 549	6 401	259	303
Lån i fast ejendom	6	3	1 486	2 393
Lån mod anden sikkerhed	43 195	50 391	0	455
Andre aktiver	498 417	530 321	18 463	17 321
Præmiereserver	433 642	438 247	43 040	41 199

Anm.: Visse pensionskassers regnskabsår er ikke sammenfaldende med kalenderåret.

¹ Bogført værdi.

Kilde: Finanstilsynet

www.statistikbanken.dk/mpk49

Tabel 320		Valutareserven	
Ultimo året	2015	2016	
	mia. kr.		
Nationalbankens guldbeholdning	15,5	17,5	
Nationalbankens fordringer på udlandet	405,5	424,9	
Fordringer på Den Internationale Valutafond	19,6	16,7	
Andre udlån	-3,1	-3,5	
Valutareserven i alt	437,5	455,6	

Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal offentliggøres marts 2018

Tabel 321		Pengemængden	
	2015	2016	
	mia. kr.		
Pengemængden	1 157,5	1 230,8	
Seddel- og møntomløb	59,8	61,6	
Indlån i banker og sparekasser	1 097,7	1 169,2	
-Anfordring	983,8	1 069,8	
-Aftaleindskud ¹	113,9	99,4	

¹ Dækker fx indlån på opsigelse og indlån på tidsindskud.

Kilde: Danmarks Nationalbank
Nye tal offentliggøres marts 2018

Tabel 322		Forbrugerkredit	
Ultimo året	2015	2016	
	mio. kr.		
I alt	18 614	19 023	
Saldo på købekort og kontokort	7 862	7 808	
Heraf benzinselskaber	1 408	1 422	
Blankolån	6 714	6 800	
Kredit mod sikkerhed	4 037	4 415	

Kilde: De enkelte finansieringsselskaber og kontoringe
Nye tal offentliggøres februar 2018
www.statistikbanken.dk/mpk30

Tabel 323 Omsætning på dankort

	2008	2013	2014	2015	2016
	tusinde stk.				
Antal dankort	4 010	4 921	5 288	5 788	5 818
Transaktioner	796 394	1 032 171	1 113 270	1 212 417	1 291 261
	mio. kr.				
Omsætning	279 897	318 800	333 581	356 805	376 961

Kilde: NETS

Nye tal offentliggøres januar 2018

www.statistikbanken.dk/mpk41
Tabel 324 Valutakurser

Møntenhed		2015	2016
		kr.	
Britiske pund	GBP	1 028,24	910,57
Bulgarske lev	BGN	381,36	380,67
Norske kroner	NOK	83,43	80,18
Polske zloty	PLN	178,27	170,68
Schweiziske franc	CHF	698,88	683,13
Svenske kroner	SEK	79,74	78,63
Tjekkiske koruna	CZK	27,35	27,54
Ungarske forint	HUF	2,41	2,39
EUR Euro	EUR	745,86	744,52
Amerikanske dollar	USD	672,69	673,27
Australske dollar	AUD	505,34	500,87
Brasilianske real	BRL	204,59	194,51
Canadiske dollar	CAD	526,42	508,23
Hong Kong dollar	HKD	86,77	86,73
Japanske yen	JPY	5,56	6,21
Kinesiske yuan renminbi	CNV	107,04	101,29
Singapore dollar	SGD	489,13	487,57
Effektiv kronekurs, 1980 = 100		99,20	100,80

Anm.: Kursen er et årsgennemsnit.

Kilde: Danmarks Nationalbank

Nye tal offentliggøres januar 2018

www.statistikbanken.dk/dnvala